

VARNARAÐILI HAFNAÐI AÐ HLÍTA ÚRSKURÐI

Mál nr. 23/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Slysátrygging sjómanna.

Nafn vátryggingartaka (X)

Slyshugtak vátryggingaréttar.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 15. janúar 2025 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 6. febrúar 2025 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 7. mars 2025.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 21. maí 2024 hafi M verið að þrifa bát eftir löndun og hafi fallið aftur fyrir sig með þeim afleiðingum að þrjú rifbein brotnuðu. V hafi, með tölvupósti dags. 2. ágúst 2024, hafnað bótaskyldu úr slysátryggingu sjómanna á grundvelli þess að ósannað væri að M hefði orðið fyrir slysi sem félli undir bótasvið vátryggingarinnar. M byggir á því að um slys í skilningi skilmála vátryggingarinnar hafi verið að ræða, en hann hafi stigið aftur fyrir sig á brún lestarops, misst jafnvægið og fallið. Það hvíli þá á V að sýna fram á það með óyggjandi hætti að áverka M megi rekja til sjúkdóms eða annars innra ástands í líkama hans, þannig að atvikið falli utan slyshugtaksins. Slík sönnun hafi ekki tekist. Af læknisfræðilegum gögnum sé einnig ljóst að það hafi ekki verið innra ástand sem olli meiðslum M heldur utanaðkomandi kraftar og högg. Vísar M þá til fordæma Hæstaréttar í málum 412/2011 og 472/2011 máli sínu til stuðnings. Sé ljóst af gögnum málsins og dómafordæmum að M hafi orðið fyrir slysi í skilningi skilmála vátryggingarinnar og sé bótaskylda þar af leiðandi fyrir hendi.

Í bréfi V til nefndarinnar er rakið að í bráðamóttökuskra dags. 21. maí 2024 sé atvikinu lýst svo: „...standing on a ledge ? 1 metra from floor, lost balance and fell landing with left thorax against hard surface...“. Í tjónstilkynningu til V dags. 27. maí 2024 sé atvikinu lýst svo að M hafi verið að þrifa bátinn eftir löndun. Hafi hann staðið á palli við hurðarop inn í stýrishús og stakkageymslu þegar hann missti jafnvægið og féll aftur fyrir sig á brún lestarops. Í tilkynningu til Sjúkrátrygginga dags. 5. júní 2024 hafi atvikinu verið lýst svo að M hafi, að þrífum loknum, stigið aftur á bak og fallið af fullum þunga á efri brún lestarveggs bakborðsmegin. Hinn 15. ágúst 2024 hafi lögmaður M sent breytta lýsingu á atvikinu, þ.e. að það hafi verið öskrað á M aftan frá og körin hafi verið að koma niður. Hafi það valdið því að M slepti takinu af stýrishúsinu og steig út í tómarúmið með fyrrgreindum afleiðingum.

Segir þá í bréfi V til nefndarinnar að í skilmálum vátryggingarinnar komi fram að „með orðinu „slys“ sé átt við skyndilegan, utanaðkomandi atburð sem veldur meiðslum á líkama vátryggðs og gerist án vilja hans.“ Fyrirliggjandi samtímagögn beri það með sér að líkamstjón M verði ekki rakið til skyndilegs, utanaðkomandi atburðar og sú lýsing sem M byggir á í málskoti hafi fyrst komið til eftir að hann leitaði til lögmans. Af samtímagögnum sé ekki sýnt fram á annað en að M hafi skyndilega misst jafnvægið og fallið. Jafnvægismissir einn og sér verði talinn til innri orsaka enda sé ekki sýnt fram á hvað hafi valdið honum. Þá séu atvik og aðstæður að baki þeim dómum Hæstaréttar sem M vísar til allt önnur en hér séu uppi. M beri sönnunarbyrði þess að atvik falli undir skilyrði slyshugtaksins og slík sönnun hafi ekki tekist. Verði V þá ekki gert að sanna að innra ástand M hafi valdið jafnvægismissi enda sé slík sönnun nær ómöguleg.

Í viðbótarathugasemdum M er rakið að M hafi misst jafnvægið og fallið úr nokkurri hæð á hart yfirborð. Sé það áreksturinn við hið harða yfirborð sem hafi verið utanaðkomandi og valdið líkamstjóni, en ekki innri veikleiki eða sjúkdómsástand. Er því hafnað sem röngu og ósönnuðu að jafnvægismissi M megi rekja til annarra orsaka en utanaðkomandi og sé ekkert í málinu sem styðji við þá afstöðu V.

Álit.

Aðila greinir samkvæmt framansögðu á um hvort umrætt atvik falli undir slyshugtak vátryggingaréttar eins og því er lýst í 3. gr. viðeigandi vátryggingarskilmála, þ.e. hvort um hafi verið að ræða skyndilegan utanaðkomandi atburð sem olli meiðslum á líkama M og gerðist án vilja hans.

Af dómum Hæstaréttar Íslands, þ.á.m. nr. 412/2011 og 128/2013, má ráða að fall, sem ekki sé sýnt að rekja megi til svima, sjúkdóma eða annars innra ástands í líkama þess sem hlýtur líkamstjón, sé slys í skilningi vátryggingarskilmála. Af framangreindum dómum leiðir einnig að það er V sem ber sönnunarbyrði þess að fall M hinn 21. maí 2024 sé að rekja til innra sjúkdómsástands hans. Þó framangreint virðist fela í sér nokkurt frávik frá því sem almennt á við um sönnun þess að skilyrði slyshugtaksins séu uppfyllt er það mat nefndarinnar að framangreind fordæmi séu skýr hvað þetta varðar, og hefur verið byggt á þeim við úrlausnir hennar, t.a.m. í málum nr. 235/2012, 428/2019, 289/2000 og 438/2021.

Samkvæmt gögnum málsins virðist ekki um það deilt að M hafi dottið þar sem hann var við störf um borð í bát í eigu X. Svo virðist sem hann hafi af einhverjum orsökum misst jafnvægið þó aðstæður á slysstað séu ekki að fullu upplýstar. Ekkert liggur fyrir um það að M hafi af vilja látið sig falla eða að fallið verði með einhverju móti rakið til sjúkleika hans eða annars líkamlegs innri veikleika, en ekkert í læknisfræðilegum gögnum málsins bendir t.a.m. til þess að M hafi verið hætt við sundli eða að jafnvægisskyn hans hafi verið laskað. Fall M og það högg sem hann fékk í kjölfarið, er hann lenti á brún lestarops með þeim afleiðingum að hann hlaut rifbeinsbrot, verður því að teljast skyndilegur og utanaðkomandi atburður í skilningi vátryggingarskilmálanna.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr slysatryggingu sjómanna X hjá V.

Reykjavík, 25. mars 2025.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir